

Luleå kommun

Rektorn vid Luleå gymnasieskola, skolenhet H

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Luleå gymnasieskola, skolenhet H
i Luleå kommun

Tillsyn i Luleå gymnasieskola, skolenhet H

Skolinspektionen genomför tillsyn i Luleå kommun under våren och hösten 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Luleå gymnasieskola, skolenhet H, besöktes av Skolinspektionen den 28 augusti och den 16 oktober 2014.

Fakta om skolenheten

Luleå kommuns gymnasieskola, som i huvudsak är förlagd till Luleå Gymnasieby, ligger i centrala delarna av Luleå. I gymnasieskolan finns 8 skolenheter vilka inrymmer alla sex högskoleförberedande utbildningar, tio yrkesprogram samt introduktionsprogram. Gymnasieskolan, som leds av en gymnasiechef, har fyra spetsutbildningar med riksintag (matematik, dans, musik och teater), riksidrottsgymnasium (basket) och tre nationellt godkända idrottsutbildningar (basket, fotboll och ishockey). Gymnasiebyn består av fyra så kallade kvarter, Hackspetten, Kungsfågeln, Lärkan och Örnen. Inom gymnasiebyn finns också Hälsans hus, där bland annat undervisningen i idrott och hälsa bedrivs, och ett gymnasiebibliotek. I Luleå Gymnasieby finns omkring 2300 elever och 280 anställda.

Skolenhet H finns i kvarteret Kungsfågeln och innehåller utbildning inom el- och energiprogrammet (EE) och naturvetenskapsprogrammet (NA). Skolenheten leds av en rektor. I skolenheten finns 82 elever på EE och 347 elever på NA. Inom ramen för naturvetenskapsprogrammet finns riksrekryterande spetsutbildning i ämnet matematik.

Kunskapsresultat

Luleå gymnasieskola har under den senaste tioårsperioden konstant haft bättre resultat än riksgenomsnittet för variablerna genomsnittlig betygspoäng och andel elever behöriga till högskola. Läsåret 2012/13 hade Luleå gymnasieskola 14,7 respektive 95,2 procent för dessa variabler att jämföra med 14,0 respektive 86,8 procent för riksgenomsnittet. För variabeln andel elever med slutbetyg inom fyra år varierar dock resultatet för Luleå gymnasieskola jämfört med riksgenomsnittet. Läsåret 2012/13 hade Luleå gymnasieskola det lägsta resultatet under tioårsperioden med 71,1 procent att jämföra med riksgenomsnittet på 76,6 procent.

Kunskapsresultat för el- och energiprogrammet går inte att hitta i Skolverkets officiella statistik eftersom programmet är nytt. För det tidigare så kallade elprogrammet i Luleå Gymnasieby har den genomsnittliga betygspoängen varierat mellan 11,7 och 13,4 under åren 2004 till och med 2013 och för energi-

programmet mellan 11,6 och 14,7. Resultatet för elprogrammet läsåret 2012/13 är 13,3 jämfört med resultatet för riket som är 12,3 och för energiprogrammet 14,7 jämfört med rikets 12,1.

Under den senaste tioårsperioden har den genomsnittliga betygspoängen för det naturvetenskapliga programmet varierat mellan 15,9 och 17,1. För läsåret 2012/13 är resultatet 16,2 vilket är likvärdigt med riksgenomsnittet (16,0).

När det gäller andel elever på elprogrammet som är behöriga till universitet och högskola de senaste fem åren har resultaten varierat mellan 95 procent och 100 procent. Det senaste läsåret 2012/13 var 100 procent av eleverna behöriga att jämföra med resultatet för riket som är 85 procent. Motsvarande siffror för energiprogrammet de senaste fem åren är 92 procent och 100 procent. Läsåret 2012/13 var 100 procent behöriga vilket kan jämföras med rikets resultat som är 85 procent.

För variabeln andel elever på elprogrammet med slutbetyg inom fyra år varierar resultatet de senaste fem åren mellan 93,5 och 80,8 procent. Läsåret 2012/13 är det 80,8 procent av eleverna som får slutbetyg att jämföra med motsvarande riksgenomsnitt som är 82,2 procent. För elevprogrammet finns inte några uppgifter för två av läsåren, bland annat för läsåret 2012/13. Andel elever med slutbetyg är de tre andra åren 100 procent.

För andelen elever på naturvetenskapsprogrammet som är behöriga till universitet och högskola de senaste fem åren har resultaten varierat mellan 92 procent och 99 procent. Det senaste läsåret 2012/13 var 99 procent av eleverna behöriga att jämföra med resultatet för riket som är 95 procent. För variabeln andel elever med slutbetyg inom fyra år de senaste fem åren varierar resultatet mellan 90,4 procent och 77,5 procent. Läsåret 2012/13 är det 77,5 procent av eleverna som får slutbetyg att jämföra med motsvarande riksgenomsnitt som är 90,8 procent.

Kunskapsresultaten läsåret 2013/14 för programmen inom Luleå gymnasieskola finns ännu inte redovisad i Skolverkets officiella statistik. Enligt Luleå gymnasieskolas egna beräkningar av kunskapsresultaten för läsåret 2013/14 är den genomsnittliga betygspoängen 14,9. För elever med yrkesexamen är motsvarande siffra 13,57 att jämföra med elever med examen från högskoleförberedande program som är 15,41. Den genomsnittliga betygspoängen totalt för hela gymnasieskolan är för kvinnor 15,39 och för män 14,20. För naturvetenskapsprogrammet är den genomsnittliga betygspoängen 15,46 och för el- och energi-programmet 13,03.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att upptäcka och rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionens bedömning är att verksamheten i gymnasieskolan i Luleå kommun, skolenhet H, i många avseenden motsvarar de krav som författningarna ställer. Rektorn upplevs av de intervjuade lärarna som tydlig och organiserad och är väl insatt i de författningar som styr verksamheten. Elever uttrycker i intervjuer att de är nöjda med sin utbildning och sina stöttande lärare. Relationerna mellan elever och mellan elever och personal är överlag goda och respektfulla. Vid intervjuer och i enkäter framkommer en samstämmig bild av att skolan upplevs som en trygg miljö.

Enligt Skolinspektionens bedömning har skolenhet H ett kvalitetsarbete där bland annat kunskapsresultat och värdegrundsarbete dokumenteras och analyseras. Kvalitetsarbetet behöver dock i större utsträckning ta sin utgångspunkt i en samlad bedömning av det särskilda stöd som ges inom skolenheten och elevhälsans arbete på generell nivå. För att kunna vidta åtgärder för utveckling av dessa områden måste bedömningen bygga på resultat som skolenheten har uppnått. Resultaten behöver också analyseras så att det blir möjligt att se mönster och få underlag för att prioritera insatser för förbättring.

Skolenhetens Plan mot diskriminering och kränkande behandling är gemensam för hela Luleå Gymnasieby. Skolinspektionen bedömer dock att skolenheten måste anpassa planen så att de slutsatser som skolenheten drar av den kartläggning som genomförs framgår av planen. En redogörelse för hur planerade åtgärder genomförts ska finnas i efterföljande års plan.

Tillsynen visar också att skolan måste erbjuda studiehandling på modersmålet till de elever med annat modersmål än svenska som behöver det.

Mycket av verksamheten inom Luleå Gymnasieby bedrivs gemensamt för hela skolan. Detta kan leda till att de enskilda skolenheternas behov inte blir tydliga något som skolledningen (gymnasiechef och rektorer) måste vara observanta på.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Luleå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De

vidtagna åtgärderna ska senast den 27 februari 2015 redovisas för Skolinspektionen på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå.

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndsordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Luleå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att de åtgärder, utifrån en kartläggning, som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling finns med i skolenhetens plan mot kränkande behandling.
- Se till att en redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts tas in i efterföljande års plan mot kränkande behandling.

Motivering

Enligt skollagen ska det vid varje skolenhet finnas en plan mot kränkande behandling. Den ska utarbetas på nytt varje år och i det arbetet ska eleverna finnas med. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En redogörelse för hur åtgärderna har genomförts ska också finnas med i efterkommande års plan. Skrivningarna ska utgå ifrån en tydlig kartläggning av situationen på skolan och konkret beskriva vilka åtgärder som ska vidtas under året för att stärka skolans värdegrundsarbete och komma tillrätta med missförhållanden (jfr Skolverkets allmänna råd, SKOLFS 2012:10).

I Luleå gymnasieskola finns en gemensam Plan mot diskriminering och kränkande behandling som gäller för alla åtta skolenheterna. I planen finns bland annat rubrikerna Vision, Definitioner, Kartläggning, Ansvar och resurser, Lika-behandlingsarbetets delar samt Rutiner i likabehandlingsarbetet. Enligt planen ska en kartläggning göras via en webbaserad enkät. Den ska genomföras under vecka 11 och 12 för samtliga elever i årskurserna 1 och 2. Analys av enkätsvaren görs i elevhälsoteamet.

I el- och energiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet i skolenhet H i Luleå kommun finns en Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den är identisk med den plan som är gemensam för Luleå Gymnasieby.

Planen innehåller inte någon redogörelse för vilka åtgärder skolenheten behöver vidta utifrån den kartläggning som är genomförd. Det finns inte heller någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomfördes under förra året. För att planen ska kunna vara ett effektivt hjälpmedel i skolans arbete mot kränkande behandling är det Skolinspektionens bedömning att planen tydligare måste ange vilka specifika åtgärder som just skolenhet H ska vidta under året.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolenhetens Plan mot diskriminering och kränkande behandling har brister som måste åtgärdas.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Luleå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Skolenheten måste förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete så att det ger underlag för att utveckla verksamheten. I detta ingår att
 - analysera skolenhetens arbete med särskilt stöd och elevhälsans arbete som en del i skolenhetens analys av kunskapsresultat och värdegrundsresultat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det inom skolenheten bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter uppfylls. Av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) framgår att rektorn ska se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioritering av utvecklingsinsatser samt att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Inom Luleå Gymnasieby genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete på flera nivåer. En väsentlig del av kvalitetsarbetet bedrivs på övergripande nivå för hela gymnasieskolan eftersom samverkan mellan skolenheterna är omfattande. I ledningsgruppen inom Luleå Gymnasieby (gymnasiechef och rektorer) fastställs vilka uppföljningar som ska göras, hur måluppfyllelsen ska utvärderas

och analyseras samt hur utvecklingsområden och strategier för högre måluppfyllelse ska fastställas. För att strukturera, planera och dokumentera kvalitetsarbetet används ett gemensamt dokument med anvisningar och uppdaterade styrkort.

Det systematiska kvalitetsarbetet vid el- och energiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet finns dokumenterat i kvalitetsredovisningar för år 2013. Inom ramen för dessa ingår att redovisa bland annat Kunskaper, Normer och värden samt hälsa, Bedömning och betyg samt Rektors ansvar. Kunskapsresultaten och värdegrundsarbetet med analyser av desamma är två av de områden som redovisas i kvalitetsredovisningarna för el- och energiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet.

Det särskilda stöd inom enheten och som ges på individnivå utvärderas bland annat genom åtgärdsprogrammen och elevhälsans arbete. Däremot framkommer i intervjuer med rektor och personal att det inom skolenheten och inom ramen för analysen av kunskapsresultat och värdegrundsresultat saknas en analys av det särskilda stöd som ges på skolenhetsnivå och elevhälsans arbete på generell nivå. För att få underlag i syfte att bedöma hur både det särskilda stöd som ges inom skolenheten och hur elevhälsans insatser kan utvecklas på en generell nivå behöver dessa delar av verksamheten analyseras. Analysen ska ge svar på vilka områden som är i behov av insatser i syfte att utveckla verksamheterna.

Skolinspektionen bedömer att analysen av skolenhetens arbete med särskilt stöd och elevhälsans arbete måste ingå som en del i analysen av skolenhetens kunskapsresultat och värdegrundsresultat.

Författning

4 kap. 4–5 och 6–7 §§ skollagen

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Luleå kommun och skolenhetens rektor måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att utreda behovet och ge studiehandledning på modersmål till elever som har behov av det.

Motivering

Enligt gymnasieförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

I skolenhet H inom Luleå gymnasieskola finns ett antal elever med annat modersmål än svenska. Vid intervjuer framkommer att det på skolan finns elever som har bland annat arabiska och persiska som sitt modersmål. Det framgår dock av tillsynen att utredning av behovet av studiehandledning på modersmålet inte genomförs.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste se till att elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på modersmålet också ges sådant stöd.

Skolinspektionen vill understryka att beslut om studiehandledning på modersmålet ska grundas på en individuell utredning, bland annat avseende omfattning och utformning av studiehandledningen.

Författning

9 kap. 9 § gymnasieförordningen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Stefan Persson och undervisningsråd Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Ewa Lindberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.